

Anne DE PAEPE

Rector van de Universiteit Gent

Iets meer dan veertig jaar is Anne DE PAEPE (59) thuis aan de universiteit in haar geboortestad Gent. De studente die in de jaren 1970 geboeid raakte door de prille studie van de genetica, werd er in 2013 als eerste vrouw ooit verkozen tot rector. Terugkijkend op haar carrière onthoudt ze niet allereerst de publicaties en de prijzen, maar wel het team waarmee ze mocht samenwerken.

‘Als je samenwerkt, bereik je zo veel meer dan in je eentje op je eiland’

Jozefien VAN HUFFEL

We treffen Anne DE PAEPE in een werkweek die begon met een rist interviews over het verhoogde inschrijvingsgeld en eindigde op het vliegtuig naar China. Een foto op de schoorsteenmantel herinnert echter ook aan het bezoek van een handvol studenten. „Onze roeiers wilden in het *Guinness Book of Records* en kwamen trots vertellen dat het was gelukt”, legt ze uit. „Ik bewonder hun positieve instelling, de gezonde competitie en hun teamgeest.”

–Hoe belandde u in de geneeskunde?

Ik stam uit een apothekersfamilie en ik dacht er ook aan om in de voetsporen van mijn moeder, tante en grootvader farmacie te studeren. De vestigingwet, die het aantal apotheken per gemeente zou beperken, zat er echter aan te komen. Mijn grootvader haalde me over de streep met het argument dat geneeskunde me meer kansen zou bieden. Wellicht was dat in die tijd ook zo. Maar geloof het of niet, mijn enige dochter studeerde toch weer farmacie. Ergens zit het dus wel in de genen. En vandaag biedt ook die opleiding een brede waaier aan beroepsmogelijkheden.

–U werd docent, diensthooft, rector. Bent u een ambitieuze vrouw?

In elk geval niet bewust ambitieus. Ik rolde in de genetica na mijn derde jaar geneeskunde. De verantwoordelijke van de kleine onderzoeksgroep naar erfelijkheid schreef een paar studenten aan en ik ging in op haar vraag om leerling-assistent te worden. Het domein was in volle ontwikkeling. We bekeken enkel chromosomen, want DNA-onderzoek bestond nog niet, zeker niet in België, maar ik was geboeid.

Genetica is wetenschappelijk uitdagend, maar heeft ook een zeer belangrijk menselijk aspect. Het betreft mensen die getroffen zijn door een aangeboren handicap of door een erfelijke ziekte. Dat is iets waar ze niet om hebben gevraagd, dat hen plotseling overvalt en dat vaak ook de hele familie treft. Dat trok me van bij het begin sterk aan.

Aangezien genetica geen erkend specialisme was, specialiseerde ik in inwendige ziekten, maar ik bleef op de dienst komen. Tijdens de raadpleging kwam ik in contact met een grote familie waarin meerdere personen vroegtijdig overleden aan een ca-

Anne De Paepe: „Genetica is wetenschappelijk uitdagend, maar heeft ook een diepmenselijk aspect.” © Kristof Ghyselinck

tastrofale scheur in een bloedvat. Die ontmoeting bleek voor mij een van de toevallige opportuniteiten die bepalend worden in een leven. Het ging om een genetisch defect aan het bindweefsel. Ik ging op onderzoek, kon de diagnose stellen en ontdekte zo een nieuw onderzoeksdomein. Ik

„Als rector zit je vele uren. Wekelijks een halfuur baantjes trekken in het zwembad ontspant me”

schreef er mijn doctoraat over, startte mee een laboratorium voor bindweefselonderzoek op en werd professor. Kort daarna werd de dienst een onafhankelijk centrum.

–Was het moeilijk om het centrum dat u uitbouwde achter te laten om rector te worden?

Ik had mezelf nooit in die rol gezien, tot enkele collega's me een goed jaar vóór de verkiezingen aanspraken. Het moest be-

zinken, maar uiteindelijk groeide het enthousiasme om op het hoogste niveau iets voor de universiteit te kunnen doen. Ik geloofde er aanvankelijk niet in dat ik de functie zou krijgen, maar ik had niets te verliezen. Mijn carrière hing er niet van af. Ik deed heel graag wat ik deed.

Ook nu houd ik contact met het centrum. Mijn medewerkers zijn welkom met vragen, zonder dat ik me bemoei met hun onderzoek. Ik heb dus geen spijt van hoe de overgang verliep.

Met een van mijn medewerkers van de genetica ga ik trouwens ook elke week zwemmen. Ik moet vele uren zitten en een halfuur baantjes trekken, doet dan bijzonder deugd. Ik heb nooit een kalme week en mijn vrije tijd gaat allereerst naar mijn gezin. Mijn man is gepensioneerd en vangt met hart en ziel de zaken op waar ik geen tijd voor heb. Mijn dochter is dan weer bijna klaar met haar doctoraat. Horen wat er bij haar op de werkvloer leeft, is heel nuttig voor mij.

–Waar wilt u als rector uw stempel drukken?

Ik hamer op goede communicatie. Dat is

snel gezegd, maar niet vanzelfsprekend. Daarnaast wil ik iedereen voortdurend stimuleren tot samenwerking. Bij het Centrum voor Medische Genetica werkten artsen, psychologen, verpleegkundigen en wetenschappers nauw samen, waardoor we genetische kwesties steeds van diverse kanten konden bekijken. Met wat we in het labo ontwikkelden, konden we meteen patiënten helpen, terwijl de vraagstukken van de patiënt omgekeerd nieuwe onderzoeksvragen werden. Daarom wil ik nu aan de hele instelling duidelijk maken dat je al samenwerkend meer bereikt dan in je eentje op je eiland.

–Wat maakt u bezorgd?

Ik hoop dat we tijdig kunnen inspelen op de vele hervormingen die we de komende tijd moeten doorvoeren. Onder meer de herziening van de studietrajecten en de invoering van ingangsprouven vragen een mentaliteitswijziging. Zullen we iedereen snel genoeg meekrijgen, zodat we op een serene manier evolueren? Daar maak ik me zorgen over. Tegelijk doe ik deze job op elk moment met hart en ziel.